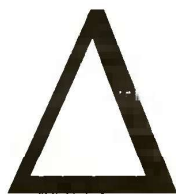

Ταμειακό μαξιλάρι και δημοσιονομικοί στόχοι

εν είναι σαφές γιατί η κυβέρνηση του κ. Μητσοτάκη απέρριψε τη στρατηγική της προηγούμενης κυβέρνησης για τη μείωση των δημοσιονομικών στόχων μέσω της χρησιμοποίησης ενός μικρού κομματιού του μα-

ξιλαριού. Μια στρατηγική που θα δημιουργούσε ένα σοβαρό επιπλέον δημοσιονομικό χώρο για θετικές παρεμβάσεις για το 2020 της τάξης του 1,8 δις. Και ο πρωθυπουργός και ο υπουργός Οικονομικών κ. Σταϊκούρας έχουν αρκестεί στο να μας λένε, χωρίς περαιτέρω εξήγηση, ότι η στρατηγική ήταν άστοχη γιατί παραγνωρίζει τη διαφορά ανάμεσα στο ταμειακό και το δημοσιονομικό. Το επανέλαβαν μάλιστα και στη συζήτηση του προϋπολογισμού. Πού βρίσκεται όμως η αλήθεια όσον αφορά τη χρήση του ταμειακού μαξιλαριού και τις δυνατότητες που αυτό προσφέρει;

Το ταμειακό απόθεμα το δημιουργήσε η προηγούμενη κυβέρνηση ως μαξιλάρι ασφαλείας για να εξασφαλιστεί η πρόσβαση της χώρας στις χρηματαγορές, για την ομαλοποίηση της οικονομίας, την αποφυγή διακυμάνσεων, θέτοντας τις βάσεις για μια βιώσιμη ανάπτυξη. Αλλά ας πάρουμε τα πράγματα από την αρχή.

Η συμφωνία που είχε η χώρα με τους θεσμούς προέβλεπε δημοσιονομικά πλεονάσματα ύψους 3,5% μέχρι και το 2022. Αν η συνθήκη αυτή της συμμετοχής στην αποπληρωμή μπορεί να ικανοποιηθεί με άλλο τρόπο, τότε ανοίγει ο δρόμος για τη μείωση των στόχων. Εδώ έρχεται η χρήση του ταμειακού μαξιλαριού. Χτίστηκε από τα χρήματα του ESM, από τις εκδόσεις ομολόγων που άρχισαν με επιτυχία από το καλοκαίρι του 2017, και από το κομμάτι του πλεονάματος που υπερέβαινε τον στόχο (υπέρβαση που όπως έχουμε εξηγήσει πολλές φορές δεν ήταν επιλογή του ΣΥΡΙΖΑ). Φυσικά, η αποπληρωμή χρέους μέσω ταμειακών διαθεσίμων είναι δημοσιονομικά ουδέτερη (δηλαδή δεν επηρεάζει το ύψος του πλεονάματος που επιτυγχάνεται), και υπό τον περιορισμό ότι οι στόχοι είναι δεδομένοι, δεν ελευθερώνει δημοσιονομικό χώρο. Είναι όμως οι δημοσιονομικοί στόχοι δεδομένοι και ανεξάρτητοι από την ύπαρξη του ταμειακού μαξιλαριού;

Όπως αναφέρθηκε πιο πάνω, το σκεπτικό πίσω από το ύψος των δημοσιονομικών στόχων ήταν η συμμετοχή μας στην αποπληρωμή χρέους. Αν αυτή μπορεί να εξασφαλιστεί από το ταμειακό μαξιλάρι, τότε ανοίγει ο δρόμος για τη μείωση των πλεονασμάτων, γεγονός που δημιουργεί δημοσιονομικό χώρο. Έμμεσα, δηλαδή μέσω της μείωσης των στόχων, το ταμειακό μα-

ξιλάρι δημιουργεί χώρο για άσκηση πολιτικής. Και αυτό το είχε δρομολογήσει ο ΣΥΡΙΖΑ. Με τη δημιουργία ταμειακού αποθέματος με τους τρόπους που προαναφέρθηκαν, είχε ανοίξει τον δρόμο για τη μείωση των στόχων τα επόμενα χρόνια, ανεξαρτήτως από το ποιο κόμμα θα είναι στην κυβέρνηση, χαράσσοντας μια εθνική οικονομική στρατηγική.

Στην αγγλική γλώσσα το μαξιλάρι το λένε buffer. Στην ουσία αυτά τα μαξιλάρια ομαλοποιούν μια ευμετάβλητη κατάσταση. Το κλασικό παράδειγμα είναι στο διεθνές εμπόριο, και ιδιαίτερα για μικρές χώρες που βασίζονται πολύ σε ένα εξαγωγικό προϊόν, για παράδειγμα σιτάρι ή κάποιο μέταλλο. Ακριβώς επειδή οι διεθνείς τιμές παρουσιάζουν μεγάλες διακυμάνσεις, οι χώρες αυτές δημιουργούν ένα μαξιλάρι για να μη χτυπηθούν από μια απότομη μείωση των τιμών σε μια χρονιά. Πώς εφαρμόζεται αυτό στην περίπτωση της χώρας μας με το ταμειακό μαξιλάρι; Τα επόμενα χρόνια οι στόχοι των πρωτογενών πλεονασμάτων θα βγαίνουν μειούμενοι, δίνοντας περισσότερο χώρο για αναπτυξιακές και κοινωνικές πολιτικές. Οι αρχικές αυτές «δύσκολες» χρονιές, θα είναι το διάστημα στο οποίο θα μπορούσαμε να χρησιμοποιήσουμε το ταμειακό μαξιλάρι, εξασφαλίζοντας την κανονικότητα των πληρωμών του χρέους. Ας σημειωθεί δε ότι θα μπορούσε να μη χρειαστεί να χρησιμοποιηθεί καν όλο το διαθέσιμο ποσό, αν η μεγαλύτερη ανάπτυξη, ως αποτέλεσμα των πιο επεκτατικών δημοσιονομικών πολιτικών, δημιουργούσε περισσότερα έσοδα για το Δημόσιο. Και αυτό είναι στη λογική του μαξιλαριού - το χρησιμοποιείς στις δύσκολες στιγμές και, αν χρειαστεί, το αναπληρώνεις στις καλύτερες μέρες.

Η Ν.Δ. τι έκανε; Δεν χρησιμοποίησε το σχέδιο του ΣΥΡΙΖΑ για μείωση των πλεονασμάτων - αντί αυτού, προσπαθεί να κατευθύνει τον δημόσιο διάλογο στην ικανότητα των στελεχών του ΣΥΡΙΖΑ να κατανοήσουν τη διαφορά μεταξύ ταμειακού και δημοσιονομικού αποτελέσματος(!).

Η συζήτηση αυτή, για τους ικανούς δεξιούς και ανίκανους αριστερούς, έχει ήδη αρχίσει να κουράζει πολύ τον κόσμο, ο οποίος κατά την άποψή μας είναι απολύτως ικανός να αντιληφθεί τόσο τα τεχνικά θέματα (δεν είναι και rocket science) όσο και την ικανότητα ή μη των πολιτικών να διαμορφώνουν οικονομική στρατηγική. Και το πιο σημαντικό, να αξιολογούν την εντιμότητα των πολιτικών των οποίων οι επιλογές δεν εξαρτώνται από μικροκομματικά συμφέροντα. *[SID:13243636]*

Τέως υπουργός Οικονομικών

Του Ευκλείδη Τσακαλώτου*

Το ταμειακό απόθεμα το δημιούργησε η προηγούμενη κυβέρνηση ως μαξιλάρι ασφαλείας για να εξασφαλιστεί η πρόσβαση της χώρας στις χρηματαγορές, για την ομαλοποίηση της οικονομίας, την αποφυγή διακυμάνσεων, θέτοντας τις βάσεις για μια βιώσιμη ανάπτυξη.